

МУДРАК О.В.¹ (УКРАЇНА, ВІННИЦЯ),
 МАГДІЙЧУК А.П.² (УКРАЇНА, ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ)

ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ ГІРНИЧО-ПРОМИСЛОВИХ ЛАНДШАФТІВ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ

¹КЗВО “Вінницька академія безперервної освіти”,

Вул. Грушевського, 13, м. Вінниця, 21050, Україна

² Хмельницький національний університет

вул. Інститутська, 11, м. Хмельницький, 29000, Україна

mahdiichuk@gmail.com

Abstract. The European Green Course envisages measures to reduce losses and protect biodiversity, restore the number of species of natural flora and fauna, in particular migratory species of animals and birds, their habitats, etc. A modern integral concept on the way to sustainable development is the creation and improvement of an ecological network. Prospective objects for use as reserve territories for further inclusion and expansion of the eco-network are quarry-dump complexes for the extraction of minerals.

Процес Євроінтеграції є важливим кроком на шляху до реалізації концепції та основних цілей сталого розвитку суспільства. Біорізноманіття є важливим компонентом навколишнього природного середовища, яке забезпечує такі екологічні функції, як підтримання якості повітря та води, біорозкладання відходів, підтримання родючості ґрунту, колообігу речовин та енергії, регулювання клімату тощо. Проблема збереження та охорони біорізноманіття визначена в комюніке про Європейський Зелений Курс (ЄЗК), в Програмі дій з навколишнього середовища та Європейській стратегії 2030 р.

Серед завдань, визначених Стратегією у рамках Цілі 2 «Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України», є зменшення втрат біотичного та ландшафтного різноманіття, збереження та відновлення чисельності видів природної флори та фауни, зокрема мігруючих видів тварин та птахів, середовищ їх існування, протидія незаконному обігу та торгівлі об'єктами дикої фауни і флори, збільшення та розширення територій природно-заповідного фонду.

Сучасною інтегральною концепцією на шляху до сталого розвитку є створення комплексної природоохоронної системи – екологічної мережі. Пан'європейська екологічна мережа, як єдина просторова система природних та напівприродних територій, була визначена головним напрямом реалізації Всеєвропейської стратегії збереження біотичного і ландшафтного різноманіття, прийнятої на конференції «Довкілля для Європи» (м. Софія, 1995 рік).

Одним із шляхів оптимізації екомережі є пошук перспективних територій та їх включення до структурних елементів, які забезпечуватимуть її просторову цілісність та репрезентативність. Потенційними територіями для включення в структуру екологічної мережі є території які потребують додаткових заходів з ренатуралізації, рекультиваци, репатріації, заліснення, залуження тощо – відновлювальних територій, які в складі екомережі здатні забезпечувати просторову цілісність та досягнути екологічного балансу. Перспективними об'єктами для використання у якості резервних територій для подальшого включення і розширення екомережі є кар'єрно-відвальні комплекси з видобутку корисних копалин.

Пошук оптимальних еколого-збалансованих рішень для подальшого відновлення і використання гірничо-промислових ландшафтів, розробка нових методів для покращення загального екологічного стану пост-майнінгових територій в контексті збереження та відновлення біорізноманіття в концепції Європейського Зеленого Курсу (ЄЗК) є наразі актуальним та важливим питанням.